

- по-третє, забезпечити студента надійним і загальнодоступним інструментом для визначення своїх досягнень в оволодінні іноземними мовами, подальшого удосконалення своїх знань;

- по-четверте, дати викладачу можливість оцінювати рівень досягнень кожного студента в оволодінні іноземними мовами й внести за необхідності корективи у свою викладацьку діяльність;

- по-п'яте, забезпечити людині соціальну мобільність у рамках єдиної Європи.

Мовний портфель – це комплект документів самостійних робіт студента, які складаються з трьох частин: паспорта, мовної біографії його користувача і дос'є. Зібраними документами студенти можуть подати систематизовано результати своїх досягнень і досвіду у вивченні іноземних мов, у тому числі й зразками особистої самостійної роботи. Такі документи свідчать про досягнутий рівень оволодіння мовою студентом.

Європейський мовний портфель був рекомендований Радою Європи для використання у вивченні іноземних мов.

Таким чином, мовний портфель, окрім педагогічної функції, виконує і соціальну. Мовний портфель є інструментом самооцінки й особистої пізнавальної, творчої праці людини, рефлексії її особистої діяльності.

О. А. Дзюба

КОМУНІКАТИВНА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Наш світ не стоїть на місці, а постійно змінюється. Зміни стосуються всіх сфер нашого життя і викладання іноземної мови не є винятком. Багато років тому у вищих школах викладання було націлено на вивчення граматики та лексики. Студенти повинні були добре вміти перекладати тексти з іноземної мови, користуючись словником, а також знати технічні терміни відповідно до своєї майбутньої спеціальності. З часом вимоги до знання іноземної мови змінилися і сьогодні мовою треба вміти вільно, невимушено і, головне, сміливо спілкуватися, тому саме методика комунікативного викладання набула важливого значення в закладах вищої освіти.

Подібна система викладання вимагає від викладача володіння мовою не книжного типу, а живою та невимушеною. Викладач повинен знати всі відтінки слів і виразів, які можуть зустрітися в спілкуванні, і навчити студента розрізняти і правильно їх використовувати. Дана методика передбачає починати вивчення мови з запам'ятовування слів і виразів, і тільки потім під отримані знання підводять граматичну базу. Велику увагу приділяють роботам у групах. Студентам задається тема для обговорення, і студенти, уявляючи себе в реальній робочій ситуації, висловлюють свою

думку, намагаючись застосувати знання з лексики та граматики, які отримали за період навчання. Якщо викладач помічає, що студентам важко розпочати дискусію, він задає запитання, які дозволять розкрити тему та перебороти страх у спілкуванні.

Для того щоб зробити заняття цікавими, викладачу доводиться застосовувати різноманітні види навчальної діяльності.

С. М. Донець

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВНОКОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ

Комунікативна компетенція є складним, системним утворенням. Сучасна структура комунікативної компетенції складається з семи компонентів (видів компетенції):

1) дискурсивна компетенція – здатність поєднувати окремі речення у зв'язне усне або письмове повідомлення, дискурс, використовуючи для цього різноманітні синтаксичні та семантичні засоби;

2) соціолінгвістична компетенція – здатність розуміти і продукувати словосполучення та речення з такою формою і значенням, які відповідають певному соціолінгвістичному контексту ілокутивного акту комунікації;

3) стратегічна компетенція – здатність ефективно брати участь у спілкуванні, обираючи для цього правильну стратегію дискурсу;

4) лінгвістична компетенція – здатність розуміти і продукувати вивчені висловлювання, а також потенційна здатність розуміти нові, невивчені висловлювання;

5) ілокутивна компетенція – здатність належним способом формувати ілокутивний (мовний) акт (попросити щось, запросити, поінформувати когось тощо) відповідно до ситуації спілкування;

6) психологічна компетенція – уміння відчувати особистість партнера, його настрій, характер;

7) соціокультурна компетенція – здатність розуміти й використовувати різні складові національної культури (традиції, ритуали, звичаї, соціальні стереотипи) у конкретних ситуаціях з урахуванням норм міжкультурного спілкування.

Визначним складником комунікативної компетенції є мовна компетенція. У широкому розумінні мовна компетенція – це знання теоретичної інформації про мову (її систему і структуру) й мовного матеріалу (одиниць мови, правил їх сполучення), які забезпечують розвиток мовленнєвої діяльності та здатності до вербального спілкування.

Професійна мовленнєва комунікація відбувається у сфері професійної взаємодії комунікантів і може реалізуватися в усній або письмовій формах, за офіційних чи неофіційних обставин. Професійна комунікативна